

Tor Sveum

Bibliotekfag

**Oversikt over internettressurser og
referanseverker**

**Oslo
Høgskolen i Oslo
Avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag
2011**

FORORD

Hftet er utarbeidet for Referansearbeid 2. studieår. Fagmodulen inngår i emnekreten Brukere, gjenfinning og systemer 2. Det vil bli forsøkt oppdatert én gang i året.

Viktige endringene på Internett skjer med opprettelsen av nye ressurser f eks i form av blogger og informasjon i sosiale medier. Jeg har inkludert et utvalg i *Biblioteksfaglige ressurser på Verdensveven - et utvalg* (<http://www.jbi.hio.no/bibin/2c2/internet.htm>)

Hftet gir oversikt over bibliotekfaglige ressurser på Verdensveven og et utvalg av referanseverker av interesse på bibliotekfagområdet. Det bygger på Bibliotekfag: utvalgte referanseverker av Odd Heide Hald som ble oppdatert siste gang i januar 2009. Halds originale systematikk dvs. inndeling etter hjelpemidlenes typer er forsøkt beholdt. Noen eldre verk av historisk interesse er beholdt.

Tor Sveum
5. mars 2011

Innledning

Hva er biblioteksfag? Hvordan kan vi definere biblioteksfaget? Vi kan kanskje si at det er de fagene vi underviser i ved Bibliotekarutdanningen ved Høgskolen i Oslo? Men vi underviser i mange fag, som strengt tatt ikke er biblioteksfag, for eksempel litteraturvitenskap, administrasjon, i tillegg til forskjellige valgfag som film og medier, osv. Disse utgjør imidlertid egne fagområder og hører ikke inn naturlig inn under biblioteksfaget. Vi trenger en definisjon som kan danne et utgangspunkt for det utvalg av hjelpemidler som er registrert i denne oversikten.

For å plassere biblioteksfaget kan det derfor være praktisk å ta utgangspunkt i et generelt klassifikasjonssystem, f.eks. Deweys desimalklassifisering.

Under 025 gruppen: biblioteksoperasjoner finner vi det som vi kan kalle kjerneområdene i biblioteksfaget. Det utgjør modulen Kunnskapsorganisasjon og gjenfinning (KoG) ved Bibliotekarutdanningen på Høgskolen i Oslo.

På et seminar om bibliotekarutdanningen i 2005 og som handlet om hvilke kompetansekrav som bør stilles til en nyutdannet bibliotekar, vektla en av deltakerne kunnskaper i pedagogikk som spesielt nyttig. I tillegg kom kunnskaper i informasjonsteknologi, vevpublisering, databaseteori osv. Daværende rektor ved Danmarks bibliotekhøjskole, Leif Lørring, framhevet KoG-fagene som spesielt viktige. Det er det som de danske myndighetene ville at den danske bibliotekshøgskolen skulle utvikle spesialkompetanse på. De andre fagene kan man strengt tatt lære andre steder. Grunnen til at vi underviser i dem er at studentene bør kunne noe om dem når de kommer ut i yrket og fordi de hører inn i en biblioteksfaglig kontekst.

Biblioteksfaget er således ikke et eget selvstendig fag, men et metodefag og et hjelpemiddel, for andre fag, dvs. at biblioteket og bibliotekarene skal hjelpe andre med å finne informasjon og skaffe informasjon til veie, enten fra egne samlinger eller via fjernlån, søke på Internett osv. Innenfor kunnskapsuniverset utgjør biblioteksfaget en egen vitenskapsgren som sammen med informasjonsfaget utgjør det vi kan kalle bibliotek- og informasjonsvitenskap. Utdanningen ved Høgskolen i Oslo utdanner således til bachelor og master i bibliotek- og informasjonsvitenskap. Dette er også den etablerte, internasjonale, engelskspråklige betegnelsen på faget: Library and Information Science: LIS-fagene. Det er ingen presise og entydige definisjoner på hva biblioteksvitenskap og informationsvitenskap omfatter.

Men en kortfattet definisjon, ut fra det som er sagt ovenfor, kunne være: et studium på grunnlag av vitenskaplige metoder av kunnskapsorganisasjon og gjenfinning og spredning av informasjon.

Biblioteksfaglige databaser

De tre viktigste biblioteksfaglige ressursene på Internett er databasene Library & information science abstracts (LISA), (gratis tilgjengelig for studenter og lærere fra Læringscenteret ved Høgskolen i Oslo) . LISA er den viktigste databasen vi har for biblioteksfaget og er et referatorgan dvs. at etter hver innførsel får vi et ganske fyldig referat av innholdet. Hvis vi ser på de emnene som dekkes av LISA så er det mye videre enn KoG-fagene, for eksempel publisering, salg av bøker, internet, copyright, brukeratferd m.m. KoG-fagene er framhevet med fet skrift.

Den andre databasen er Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA). Det er en EBSCO database og er gratis tilgjengelig for alle fra denne lenken: www.libraryresearch.com LISTA er det andre store løpende referatorganet innenfor biblioteksfaget. Basen er mer orientert mot teknologi og datavitenskap enn LISA. Det er overlapping mellom disse to referatorganene. Begge referatorganene dekker bibliotek- og informasjonsfag i vid forstand. De er internasjonale dekker "hele verden" ikke begrenset til et land eller språk.

LISA og LISTA dekker imidlertid kun et fåtall nordiske tidsskrift.

Den tredje database er Library Literature and Information Science (Fra H.W.Wilson). Den inneholder ikke referat av artiklene, men har derimot kobling til fulltekst. Læringscenteret abonnerer på papirutgaven av bibliografien

LISA indekser ca. 414 periodika, LISTA indekserer ca. 730 periodika.

De nordiske tidsskriftene som blir indeksert i LISA er:

Bibliotekspressen, 1395-0401 (sv)

Bokasafnid, 0257-6775 (isl, fram til 2006)

Bok og bibliotek (no, fram til 1988)

DF Revy, 0106-0503 (da)

Kirjastolehti, 0023-1843 (fi)

Nordisk Arkivnyt, 0546-2851 (da)

Svensk Biblioteksforskning, 0284-4354 (fram til 2007)

Synopsis, 0332-656X (no, fram til 2003)

Ingen norske fra 2003-

Hva gjør vi så hvis vil ha oversikt over norske eller nordiske biblioteksfaglige artikler? Én mulighet er selvfølgelig den norske eller de nordiske artikkelindeksene, Norart (Norge), Artikelbasen eller Bibliotek.dk (Danmark), Arikelsök (Sverige). Men det er også mulig å søke i den nordiske biblioteksfaglige databasen Nordiskt BDI-indeks. Den ble imidlertid avsluttet i 2007. BDI er forkortelse for bibliotek, dokumentasjon og informasjon. Databasen var et samarbeidsprosjekt mellom bibliotekene ved de nordiske bibliotekarutdanningene og omfattet i tillegg til bibliotekvesen, dokumentasjon og informasjon også randområder som lesing, kultur, bokhandel, forlag osv. hvis det er relevant for BDI-sektoren. Databasen er fremdeles tilgjengelig og har oversikt over indekserte tidsskrifter, og en liste over brukte emneord. For å kunne søke effektivt på emne bør en utnytte emneordslista. For den internasjonale artikkellitteraturen er de løpende biblioteksfaglige databasene (Lisa, Lista og Library Literature and Information Science) aktuelle. Bøker og monografier må søkes i generelle databaser (Ebsco etc.) og kataloger (Bibsys etc.).

Biblioteksfaglige ressurser på Internett

Informasjon om biblioteksfaget på nettet presenterer et uoversiktlig bilde. Ofte framtrer den som lenker til de samme nettstedene, f eks biblioteker, organisasjoner, institusjoner, baser, kataloger, søkemaskiner, oppslagsverk, tidsskrifter, postlister, tjenester osv. Informasjonen kan være organisert på forskjellig måte, enten strukturert og strengt kontrollert eller ustrukturert, tilfeldig, med forskjellig beskrivelse. Generelt er søking etter informasjon vanskelig og jo mer informasjon dess vanskeligere er det å navigere. Det kan være vanskelig å se hva som skjuler seg bak f eks lenker i emneportaler. Hvis man har presise emneord kan man med fordel søke i søkemaskiner f eks Google.

For en systematisk tilnærming kan det derfor være praktisk å klassifisere ressursene etter kilden for informasjonen, dvs. hvem står bak?

Det kan være:

- Bibliotek ved bibliotekarutdanninger
- Emneportaler som f eks Detektor
- Kommersielle emneportaler som f eks ABC-startsiden, Kvasir, Open Directory Project (Google)
- Bibliotekorganisasjoner (NBF, IFLA, EBLIDA osv.).

Bibliotekinformasjon i sosiale nettverk.

Bibliotekrelevant informasjon legges ut sosiale nettverk. Noen bibliotek har begynt å twitre om sine bibliotek eller har opprette egne sider i Facebook. Flickr tas i bruk for bilder og fotografier om biblioteket. Wikier kan være en kanal for bibliotekinformasjon, f eks bibliografier i lokalhistoriwiki.no. Blogger, både fra enkeltpersoner og bibliotek, inneholder mye interessant informasjon, både refleksjoner og kommentarer til aktuelle saker. LIS-informasjon legges i stigende grad inn i de nasjonale utgavene av Wikipedia. Her kan det være praktisk å navigere via kategoriene som holder de enkelte emnene samlet. De sosiale mediene er arenaer og møteplasser for bibliotekarer og brukere.

BIBLIOTEKFAG : UTVALGTE REFERANSEVERKER

Biblioteksfaglige ressurser på Verdensveven

For en systematisk oversikt se: Tor Sveum: Biblioteksfaglige ressurser på Verdensveven - et utvalg : <http://www.jbi.hio.no/bibin/2c2/internet.htm>

IA Oppslagsverker

Nøkkellitteratur

Advances in librarianship. - Vol. 1- . - New York : Academic Press, 1970- (r020)

Innholdsfortegnelser fra 1992 med søkemulighet i disse (index) finnes på Verdensveven (WWW):

http://www.elsevier.com/wps/find/bookdescription.cws_home/BS_0246/description#description

Hver årgang presenterer utviklingen de siste år på et utvalg av områder innen bibliotek- og informasjonssektoren. Oversiktsartikler gir innføring i disse områdene både med hensyn til forskning og praktisk anvendelse av de mange foreslåtte tiltak, og gjennomgår samtidig den nyeste litteraturen på de forskjellige fagområder. Hovedsakelig amerikanske forfattere. Emneregister. Register 1970-1980 i b. 10.

Annual review of information science and technology. - Vol. 1

(1966)- . - Washington : American Society for Information Science, 1966- (r025.005)

Innholdsfortegnelser fra 1993 med kapitteloverskrifter, innledninger og konklusjoner, på Verdensveven (WWW):

<http://www.asis.org/Publications/ARIST/>

Omfatter bibliotekfag, dokumentasjon og informasjonsvitenskap. Registrerer artikler om utvalgte emner innen de nevnte fagområder, med oversikt over og omtale av utvikling, prosjekter, undersøkelser og publisert litteratur. Register som dekker artikkelforfatterne og personer, institusjoner, titler og emner omtalt i verket, dessuten forfatterne av dokumenter i litteraturoversiktene. Register i hver årgang til alle tidligere årganger.

Bibliografier

Retrospektive og avsluttede bibliografier

Indeks IoD : utvalgt litteratur om bibliotek, dokumentasjon og

informasjon / redaksjon: Norsk senter for informatikk. - 1973-1978. - Oslo : NSI, 1973-1978 (rq016.02)

Forts. som: "Nordisk BDI-indeks", se side 7.

Dekker bibliotek, dokumentasjon, informasjon. Registrerer litteratur utgitt i Norden og utgitt av internasjonale organer. Sikter spesielt mot å få med vanskelig tilgjengelig litteratur som rapporter, konferansepublikasjoner, særtrykk, referater, foredrag og upublisert materiale generelt. Tar også med enkelte tidsskriftartikler, bøker bare unntaksvis. Opplysninger om dokumentets lokalisering. - Systematisk del. "Referansedel", ordnet etter løpenr., med deskriptorer tilføyet den bibliografiske beskrivelse. Begge avdelinger med lokaliseringsopplysninger om skriftene. Emneregister. Forfatterregister med deskriptorer tilføyet. Oversikt over systematisk del (Kategoriliste). Forkortelser/koder.

International Federation of Library Associations and Institutions
(IFLA)

Library & information science : citation guides for electronic documents

På Verdensveven (WWW), IFLAnet:

<http://www.ifla.org/I/training/citation/citing.htm>

Standarder og andre retningslinjer for utarbeidelse bibliografiske referanser til elektroniske kilder.

Løpende bibliografier

Rene (ikke-annoterte)

Library literature & information science. - 1999- . - New York :

Wilson, 2000- (r016.02)

Annet hver måned med årlig kumulering.

Fortsettelse av "Library literature : an index to library and information science" (1921-1998), 1922-1999.

Online-database hos WILSONLINE, DIALOG og OCLC. [Abonnementsbasert]

På Verdensveven (WWW):

<http://library.dialog.com/bluesheets/html/bl0438.html> [Databasebeskrivelse]

Fulltekstversjon: <http://www.hwwilson.com/databases/liblit.htm>

Bibliotekvesen og informasjonsvitenskap, med hovedvekt på folke- og skolebiblioteksektoren. Hovedsakelig amerikanske kilder. 400 sentrale biblioteks- og informasjonsvitenskapelige tidsskrifter. Registrerer bøker, rapporter, avhandlinger, småtrykk, artikler i periodika og bidrag i samlingsverk. Anmeldelser i egen avdeling. Alfabetisk ordnet etter forfatter og emner. Oversikter over analyserte periodika og monografier.

Nordisk BDI-indeks = Pohjoismainen KDI-indeksi. - Årg. 1, nr 1

(1979)- . - Oslo : Norsk senter for informatikk, 1979- (rq016.02)

Delvis en fortsettelse av "Indeks IoD".

1979-80 trykte utgaver (rq016.02)

1979-83 mikrofilmkort AV 52

Online fra 1979. - Database ved bibliotekarutdanningen i Borås.

På Verdensveven (WWW):

<http://bdiindex.hb.se/>

Dekker bibliotekvesen, dokumentasjon og informasjon (BDI). Tar også med randområder som lesing, kulturformidling, arkivvesen, bokhandel, forlag m.m hvis litteraturen er relevant for BDI-sektoren. Registrer primært nordiske publikasjoner, sekundært publikasjoner utgitt andre steder hvis de vedrører Norden. Tar med alle typer dokumenter av faglig interesse, men begrenset opptak av studentarbeider ved bibliotekskolene.

Databasen oppdateres periodisk og inneholder i øyeblikket ca 38.000 poster.

Databasen inneholder materiale fra følgende land og år:

Sverige: 1979-2007

Danmark: 1979-2001

Norge: 1979-2007

Referatorganer

Library, information science & technology abstracts (LISTA). - Vol. 1, no. 1 (1965)- . -

Medford, NJ : Information Today, 1966- (rq016.02)

Forts. av: *Documentation abstracts*, *Information science abstracts* (37/2002) og *Information science & technology abstracts*

Online søkbar i EBSCO. [gratis]

På Verdensveven (WWW):

<http://www.ebscohost.com/customerSuccess/default.php?id=7>

[Databasebeskrivelse]

Dekker bibliotekfag og informasjonsvitenskap, samt støttedisipliner innen realfag og samfunnsfag. Registrerer bøker, tidsskriftartikler, konferanspublikasjoner, rapporter, patenter m.m. Systematisk ordnet med forfatterregister og emneregister.

Library & information science abstracts (LISA). -1969- . -

London : Bowker-Saur, 1969- (rq016.02)

Forts. av: "Library science abstracts". - 1950-68.

"Cumulative index" 1969-73, 1976-80.

Månedlig. Årlig kumulerte registre.

Online søkbar i CSA [Abonnementsbasert]

På Verdensveven (WWW):

<http://www.csa3.com/factsheets/lisa-set-c.php> [Databasebeskrivelse]

Dekker bibliotekfag, informasjonsvitenskap og beslektede områder. Internasjonalt orientert. Hovedvekt på tidsskriftartikler og konferanspublikasjoner. Utelater vanligvis avhandlinger, patenter, standarder, anmeldelser og forlagspubliserte bøker. Til 1993 ordnet etter et fasettert klassifikasjonssystem. Fra 1993 ordnet systematisk i bredt anlagte emnegrupper med underinndelinger. Forfatterregister, emneregister og oversikt over analyserte periodika.

Pascal : T205 Sciences de l'information, documentation

: bibliographie internationale / Centre national de la recherche scientifique.

Institut de l'information scientifique et technique. - 1990, no.1- . - Paris : CNRS, 1990- (rq016.025)

Månedlig. Årlig kumulerte registre.

Forts. av: Bulletin signalétique 1970-83, og Pascal thema 1984-89.
Opphørt som trykt publikasjon pr januar 1995. Foreligger på CD-ROM. Online
søkbar i DIALOG, EINS (European Information Network Services), QUESTEL.
[Abonnementsbasert]

På Verdensveven (WWW):

<http://library.dialog.com/bluesheets/html/bl0144.html> [Databasebeskrivelse]

Dekker bibliotekfag, informasjonsvitenskap og beslektede områder. Internasjonalt orientert. Registrerer tidsskriftartikler, rapporter, avhandlinger, konferansepublikasjoner, enkelte bøker og anmeldelser. Systematisk ordnet. Forfatterregister og emneregister på fransk og engelsk.

Resources in education (RIE) / Educational Resources Information

Center, U.S. Department of Health, Education, and Welfare, National Institute of Education. - Vol.1 (1966)- . - Washington : ERIC, 1966-

Månedlig. Separat publisert halvårlig og årlig kumulering.

Forts. av: "Research in education".

Online søkbar i DIALOG under ERIC [Abonnementsbasert]

Dessuten publiseres "RIE Annual abstracts".

På Verdensveven (WWW):

<http://library.dialog.com/bluesheets/html/bl0001.html> [Databasebeskrivelse]

Dekker pedagogikk og andre områder av relevans for undervisning og opplæring, herunder også deler av bibliotek- og informasjonssektoren. Registrerer rapporter, avhandlinger, forskningsoversikter og annet materiale, også upubliserte skrifter. Opplysninger om priser og hvor dokumentene kan skaffes. Det aller meste av stoffet er amerikansk.

IB   Hjelpemidler for opplysningsøking

Leksika

Generelle fagleksika

Encyclopedia of library and information science / executive

editors Allen Kent, Harold Lancour and Jay E. Daily ... - New York : Dekker, 1968-1988. - 43 b. (r020.3)

B.36-43 utgjør supplementsbind 1-8. Verket dekker alle deler av bibliotekfaget. Internasjonalt orientert. B.34 og 35 inneholder et detaljert analytisk register.

Encyclopedia of library and information science / edited by Miriam A. Drake. - 2nd

ed. New York : Marcel Dekker, c2003. 4 b. (r020.3).

<http://www.dekker.com/sdek/issues~content=t713172967~db=enc> (online)

International encyclopedia of information and library

science / edited by John Feather and Paul Sturges. - London : Routledge, 1997 [i.e. 1996]. - 492 s. (r020.3). 2.ed. 2003

Sentrale begreper, ideer og temaer, tiltak, personer, institusjoner og organisasjoner, systemer, tjenester m.m. på området bibliotek- og informasjonsvitenskap og tilgrensende områder, skrevet av et internasjonalt utvalg på mer enn 150 bidragsytere. 500 innførsler som varierer fra 9 lange artikler til kortfattede, definisjonslignende forklaringer. Henvisninger til andre artikler og litteraturlister for referanser og videre lesing.
Analytisk register bak i verket. Innledningsvis oversikt over akronymer.

Lexikon des Bibliothekswesens / hg. von Horst Kunze und

Gotthard Rütke unter Mitarb. von Hans Riedel und Margit Wille. - 2. neubearb. Aufl. - Leipzig : VEB Verlag für Buch- und Bibliothekswesen, 1974-1975. - 2 b. (r020.3)

Dekker bibliotekvesen, informasjon og dokumentasjon og relevante områder innen bokvesen, litteraturvitenskap, kulturteori, sosiologi, psykologi og pedagogikk. Registret i b. 2 omfatter fagtermer oversatt fra tysk til engelsk, fransk, russisk og spansk og fra disse språkene igjen til tysk i egne oversikter, systematisk oversikt over oppslagsordene i leksikonet på de forskjellige fagområder og analytisk emneregister.

Nordisk leksikon for bogvæsen / redigeret af Palle Birkelund, Esli

Dansten, Lauritz Nielsen ... [et al.]. - København : Nyt Nordisk Forlag, 1951-1962. - 2 b. (r010.3)

Spesielle fagleksika

Encyclopedia of library history / edited by Wayne A. Wiegand

and Donald G. Davis Jr. - New York : Garland Publishing, 1994. - XXXI, 707 s. (r020.3)

Dekker den historiske utvikling av biblioteket som institusjon, hovedtrekk i det enkelte lands bibliotekhistorie, typer bibliotek, kjente bibliotek, funksjoner og tjenester, samarbeid, organisasjoner, utdanning, samlinger og organiseringen av disse, dokumenttyper m.m. Ikke biografiske artikler. Oversikt over innførslene etter emnemessige og geografiske oppslagsord. Analytisk register.

Ordbøker

Generelle fagordbøker

Harrod's librarians' glossary : 9600 terms, organizations, projects and acronyms in the areas of information management, library science, publishing and archive management . - 9th ed. / compiled by Ray Prytherch. - Aldershot : Gower, cop. 2000. – 787 s. (r020.3) 10th ed. 2005
9600 oppslagsord som dekker forkortelser, navn, begreper, teknikker, virksomheter, institusjoner og organisasjoner innen arkivsektoren, bok- og forlagssektoren og bibliotek- og informasjonssektoren. Fra korte definisjoner til noe lengre artikler.

Hjørland, Birger

Informationsvidenskabelige grundbegreber : biblioteks- og informationsvidenskab. - 2. rev. udg. - København : Danmarks Biblioteksskole, 1995. - 2 b. (r020.3)

Omfatter termer innen bibliotek- og informasjonsvitenskap. Siktepunktet med verket er å gi forskere og studenter på fagområdet informasjonsvitenskap adgang til sentrale definisjoner, teorier og litteraturhenvisninger som gjelder grunnbegrepene. 2-utgaven har et mer leksikalsk preg ved også å dekke dokumenttyper, personer og institusjoner i tillegg til nye begreper. Utelater edb.-faglig terminologi med noen unntak. Detaljert innholdsfortegnelse. "Klyngeregister" som samler begrepene i 17 større grupper.

Informationsordbogen : ordbog for informationshåndtering,

bog og bibliotek / udarbejdet af Jakob Andersen ... [et al.]. -

3. udg. - Charlottenlund : Dansk Standard, 2002. - 220 s. (r020.3)

Inneholder 2200 danske termer på BDI-sektoren (bibliotek/ dokumentasjon/ informasjon). Henvender seg til alle som håndterer informasjon eller er interessert i informasjonsformidling. Hovedsakelig kortfattede definisjoner. Oppgir som regel den tilsvarende term på engelsk. Alle engelskspråklige termer inngår i en egen liste hvor det henvises til de danske oppslagsordene. I tillegg til den alfabetiske hoveddelen finnes det en begrepsmessig oppstilling av utvalgte oppslagsord i "klynger" [clusters].

Den trykte utgaven ble digitalisert i 2005 og er nå kun elektronisk tilgjengelig:

<http://www.informationsordbogen.dk/> Omtale:

<http://www.informationsordbogen.dk/about.php>

<http://www.informationsportalen.dk/artikelarkiv/artikler/art1546.htm>

Keenan, Stella

Concise dictionary of library and information science. -

London : Bowker Saur, 2000. - 265 s. (r020.3)

Omfatter informasjonskilder, kunnskapsorganisasjon, gjenfinning, EDB og telekommunikasjon, informasjonsressursforvaltning, forskningsmetodikk og publisering. Inkluderer en del hyppig brukte akronymer. Gir definisjoner og/eller

forklaringer. Ordnet i bredt anlagte grupper med oppslagsordene i alfabetisk rekkefølge i hver gruppe. Fellesregister over anvendte termer.

Reitz, Joan M.

ODLIS Online Dictionary for Library and Information Science

<http://lu.com/odlis> Omtale: <http://lu.com/odlis/about.cfm> Også i trykt utgave.

Utkast til fagterminologi for bibliotek og dokumentasjon /

Norsk dokumentasjonsgruppe, Studiegruppe for terminologi. - Oslo : [s.n.], 1976. - 42 bl. (r020.3)

Wersig, Gernot

Terminology of documentation = Terminologie de la documentation ... : a selection of 1200 basic terms published in English, French, German, Russian and Spanish / compiled by Gernot Wesig and Ulrich Neveling. - Paris : Unesco, 1976. - 274 s. (r025.003)

Dekker systemer, hjelpemidler, dokumenter, tjenester, virksomheter og andre områder innen bibliotek- og informasjonssektoren. Oversettelser til de respektive språk fra engelsk. Definisjoner, henvisninger. Systematisk ordnet med alfabetisk underinndeling av termene. Register over UDK-innganger til hoveddelen. Emneregister.

Spesielle fagordbøker

Dictionarium bibliothecarii practicum ad usum

internationalem in XXII linguis = The librarian's practical dictionary in 22 languages = Wörterbuch des Bibliothekars in 22 Sprachen / edited by Zoltan Pipics. - 6th rev. and enl. ed. - Pullach Bei München : Verlag Dokumentation, 1974. - 385 s. (r020.3)

Inneholder snaue 400 termer som med synonymer utgjør mellom 600 og 700 ord på hvert språk. Tabellarisk oppstilt hoveddel med engelskspråklige termer i alfabetisk rekkefølge som utgangspunkt. Språkregistre med løpenr.-henvisninger til hoveddelen. Hvert register med tillegg for tidsangivelser o.a.

Diodato, Virgil

Dictionary of bibliometrics. - New York : Hawort Press, cop. 1994. - 185 s. : ill. - (r020.3)

Ordbok med leksikonpreg som definerer og forklarer 225 begreper innenfor bibliometrien, inkl. en del mer generelle begreper innenfor bibliotek- og informasjonssektoren, vitenskapelig kommunikasjon og evaluering av informasjonstjenester. Gir eksempler på bruk med belegg i faglitteraturen. Alfabetisk ordnet. Instrukтив innledning. Fyldig litteraturliste. Personregister.

Sauppe, Eberhard

Dictionary of librarianship = Wörterbuch des Bibliothekswesens. - München : Saur, 1988. - 428 s. (r020.3)
2. rev. og utvidede utg. 1996.

Vocabularium bibliothecarii Nordicum : engelsk,

dansk, norsk, svensk, finsk / udgivet af Nordisk Videnskabeligt bibliotekarforbund. - København : Bibliotekscentralen, 1968. - 278 s. (r020.3)
TAPT

IB4 Statistiske verker

Statistikk for bibliotek

På Verdensveven (WWW):

<http://www.ssb.no/ffbibl/>. Tallmaterialet fra SSB. Fra ABM:

[http://www.abm-utvikling.no/bibliotek/statistikk-for-](http://www.abm-utvikling.no/bibliotek/statistikk-for-bibliotek/?searchterm=bibliotekstatistikk)

[bibliotek/?searchterm=bibliotekstatistikk](http://www.abm-utvikling.no/bibliotek/statistikk-for-bibliotek/?searchterm=bibliotekstatistikk) Publiseres nå gjennom Norsk kulturråd
Også oversikt gjennom Nasjonalbiblioteket: <http://www.nb.no/bibliotekstatistikk>

Samstat

Samarbeidsutvalget for bibliotekstatistikk

Statistikkblogg. På Verdensveven (WWW): <http://samstat.wordpress.com/>

”Samarbeidsutvalget skal påvirke utviklingen av ny bibliotekstatistikk i ABM og KOSTRA i samsvar med brukerinteressene i fag-, folke- og skolebibliotek”

IB6 Adressefortegnelser

I n t e r n a s j o n a l e :

Fang, Josephine Riss

World guide to library, archive, and information science

associations / Josephine Riss Fang and Alice H. Songe. - München : Saur, 1990. - 516 s. - (IFLA publications ; 52/53) (r020.6). 3rd, completely rev. ed. 2010

Fortegnelse i to avdelinger over henholdsvis internasjonale og nasjonale foreninger. Opplysninger om bl.a. navn, adresse, ledere, når opprettet, målsetting, arbeidsområder, medlemmer, publikasjoner, faglig virksomhet, litteratur om foreningene. Register over foreningenes offisielle navn, tidsskrifter og ledere. Emneregister og registre over land med internasjonale foreninger og land med nasjonale foreninger.

I tillegg oversikt over foreningsakronymer og sentrale oppslagsverker, periodika og fagartikler og over litteratur om bibliotekvesen i utviklingsland.

The European Library

På Verdensveven (WWW):

<http://search.theeuropeanlibrary.org/portal/en/libraries.html>

Oversikt over nasjonalbibliotek i Europa med lenking til opplysninger om navn og adresse, historie og utvikling, organisasjon, samlinger, publikumsadgang og elektroniske tjenester (med mulighet for direkte søking i disse).

International Federation of Library Associations and Institutions
(IFLA)

Library & information science : organizations and companies

På Verdensveven (WWW), IFLAnet:

<http://www.ifla.org/II/orgs.htm>

International Federation of Library Associations and Institutions
(IFLA)

Library & information science : web accessible national and major libraries of the world

På Verdensveven (WWW), IFLAnet:

<http://www.ifla.org/II/natlibs.htm>

Alfabetisk fortegnelse etter land, med lenker til bibliotekene.

International Federation of Library Associations and Institutions
(IFLA)

National libraries of the world : an address list.

På Verdensveven (WWW), IFLAnet:

<http://www.ifla.org/VI/2/p2/natlibs.htm>

Lenken blir omdirigert til List of national libraries i engelsk Wikipedia:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_national_libraries

Inkluderer også bibliotek som hevder å ha nasjonalbibliotekfunksjoner selv om dette ikke framgår av navnet. Opplyser om navn, postadresse, telefon- og faksnummer, e-post. Ordnet etter i alfabetisk rekkefølge.

World guide to libraries. - 14th ed. - München : Saur, 1999. - 2 b.

(Handbook of International documentation and information ; 8) (r027.0025)

23 utg. 2008

Internasjonal fortegnelse over bibliotek med bestand over en viss størrelse i 192 land. Dekker alle typer bibliotek. Opplyser om navn, adresse, telefon/telex/fax/e-mail, grunnleggingsår, leder, bestand og ev. om spesialsamlinger, avdelinger, online-tilgjengelighet m.m. Ordnet etter land med underinndeling etter bibliotektype. Navneregister over bibliotekene. Innledningsvis oversikt over bibliotekforeninger etter akronym.

World guide to library, archive, and information science

education / edited by Josphine Riss Fang, Robert D. Stueart and Kulthida

Tuamsuk. - 2nd rev. and enl. ed. - München : K.G. Saur, 1995. - 585 s. - (IFLA publications ; 72/73) (r020.7) 3. Utg. 2007

Internasjonal fortegnelse med opplysninger om eksisterende utdanningsprogrammer på bibliotek-, arkiv- og informasjonssektoren og om institusjonene som tilbyr utdanning. Ordnet etter land i alfabetisk rekkefølge.

Innledningsvis under hvert land en kortfattet, tabellarisk oversikt over utdanningssystemet i det enkelte land. Stedsregister og institusjonsregister.

World guide to special libraries / [editors: Helmut Opitz, Elisabeth Richter]. - 3rd ed. - München : Saur, 1995. - 2 b. - (Handbook of international documentation and information ; vol. 17) (rq026) 8. Utg. 2007

Som "special libraries" regnes bibliotek med emnemessig spesialiserte samlinger, fra universitetsbibliotek til tradisjonelle fagbibliotek og institusjonelle spesialsamlinger. Omfatter 41600 bibliotek. Ordnet etter emner og fag, med underinndeling etter land, deretter bibliotek. Opplysninger om bl.a. navn, adresseopplysninger, telefon, telex, fax, grunnleggingsår, leder, bestand, spesialsamlinger, databaser, verter som samlingene er søkbare hos, statistikk m.m. Emneregister. Bibliotekregister. Oversikt over bibliotekforeninger på akronym.

World list of departments and schools of information studies, information management, information systems etc.

På Verdensveven (WWW):

<http://informationr.net/wl/>

N o r d i s k e:

Bibliotek i Sverige / Tekniska litteratursällskapet. - 3. oppl. -

Stockholm : TLS, 1997. - 183 s. (r027.0485)

4. rev. og omarb. utg. 2000

Dekker svenske bibliotek og deres informasjonstjenester. Utelater skolebibliotek. Inkluderer medisinske fagbibliotek, men ikke allmenne pasientbibliotek.

Opplysninger om adresser, leder, antall ansatte, fagdekning, tilgjengelighet, samlinger, tjenester, egne publikasjoner, m.m. Alfabetisk ordnet etter bibliotek.

Oversikter over ansvarsbibliotek og sykehusbibliotek. Emneordregister.

Oversikt over svenske bibliotek fra *Kulturnät Sverige*:

<http://www.kultur.nu/Bibliotek/Bibliotek/index.asp>

Biblioteksvejviser ... / udgivet af Danmarks biblioteksforening. -

1970- . - København : Bibliotekscentralen, 1970- (r027.0489)

Årlig.

Søkemulighet i *Bibliotek.dk*: <http://bibliotek.dk/vejviser.php>

Dekker danske folkebibliotek, fag- og forskningsbibliotek og biblioteksinstitusjoner, foreninger og organisasjoner. Dekker også en del nordiske og internasjonale institusjoner, foreninger og organisasjoner av relevans for fagområdet. Dessuten medtas bibliotekfaglige periodika, dansk nasjonalbibliografi, fonds og legater.

Bibliotekveiviser 1996 : folke og fylkesbibliotek i Norge / [utgitt

av] Biblioteksentralen. - Oslo : Biblioteksentralen, 1996. - 210 s. (r027.4481)

På Verdensveven (WWW):

<http://www.bibsent.no/bibliotekveiviser/index.aspx>

Gir oversikt over alle norske folke- og fylkesbibliotek, inklusive filialer. Opplyser om bibliotekets navn og adresse, åpningstider, årsverk, biblioteksjef, navn på filialer med adresser, spesialsamlinger. Inneholder også en enkel oversikt over universitets- og høyskolebibliotekene, norske og nordiske bibliotekorganisasjoner og -foreninger, norske bibliotekmyndigheter og andre sentrale organer. Ordnet fylkesvis med alfabetisk underinndeling etter kommuner. Registere over bibliotek og biblioteksjefer.

Institusjonsguiden fra Kulturnett.no

<http://www.kulturnett.no/organisasjoner/register.jsp>

Institusjonsguiden er en oversikt over kulturinstitusjoner i Norge. Du kan søke i guiden ved å velge emne, fylke, institusjonstype og tematikk. Bibliotek, arkiv, museer osv. Bibliotek oppdateres i Nasjonalbibliotekets base *Bibliotek*.

Norsk samkatalog : adresseliste for samarbeidende bibliotek

med veiledning for samarbeid og fjernlån : år 2001 / Nasjonalbiblioteket. - Oslo : Nasjonalbiblioteket, 2001. - 129 s. - (r027.0481). På Internett:

http://www.nb.no/fag/for_bibliotek/fjernlaan/samkatalogen/adresseliste_for_samarbeidende_bibliotek

Gir opplysninger om Norsk samkatalog, dens tjenester og produkter, meldinger til Norsk samkatalog, retningslinjer for fjernlån, emnefordelingsplan for folkebibliotek, databasen "Bibliotek" med koder og adresser. - Diverse bilag, bl.a. språkkoder i Marc og bibliotek som mottar internasjonale organisasjoners publikasjoner.

Norske vitenskapelige og faglige biblioteker : en håndbok. - 8.

utg. - Oslo : Riksbibliotekstjenesten, 1997. - 417 s. (r026)

Opphørt med: 8(1997)

Adresseliste i *Base Bibliotek* fra Nasjonalbiblioteket:

<http://www.nb.no/baser/bibliotek/>

Dekker fag- og forskningsbibliotek. Opplyser om navn (inkl. engelskspråklig navn), adresser, grunnleggingsår, leder, stillinger, åpningstider, leseplasser, fagområder, spesialsamlinger, bestand, bibliotek- og katalogsystem, klassifikasjonssystem, tekniske hjelpemidler, brukeropplæring, publikasjoner, veiledninger m.m.

Alfabetisk etter bibliotek. Topografisk register med bibliotekene etter fylker og kommuner. Emneordregister. Oversikt over bibliotek med nytt navn.

NOSP ... : adresseliste til nordiske bibliotek = Directory to

Nordic libraries. - Oslo : NOSP-sentralen, 1994-. - 128 s. (r027.048)

Årlig.

Opplysninger om NOSP på Verdensveven (WWW):

<http://www.nb.no/nosp/omnosp.htm>

Adresseliste i *Base Bibliotek* fra Nasjonalbiblioteket:

<http://www.nb.no/baser/bibliotek/>

Trykt oversikt over eierkoder, navn og adresser til samtlige bibliotek med bestandsopplysninger i NOSP. Medtar bibliotek med mer enn 50 periodika meldt til NOSP. Inneholder også telefonnumre, telefaksnumre og e-post adresser samt retningslinjer for fjernlån i de enkelte nordiske land.

IB7 Biografier

Norsk bibliotekarmatikk / redigert av Tore Hernes. - Oslo :
Biblioteksentralen, 1969. - 166 s. (r920.2)

Omfatter bibliotekarer ved alle typer bibliotek. Statistikk, studentkull ved Statens bibliotekskole.

IB8 Andre hjelpemidler for opplysningssøking

International Organization for Standardization (ISO)

Documentation and information. - 3rd ed. - Genève : ISO, 1988. - XI, 1021 s. -
(ISO standards handbook ; 1) (r025.00218)

Tidligere utgaver med tittel: Information transfer

Nettsidene til ISO: <http://www.iso.ch/>

Del 1 standarder som inneholder termer og definisjoner av disse, del 2 standarder for å lage, kompilere og koordinere terminologier, del 3 standarder for translitterasjon, del 4 standarder for BDI-sektoren, del 5 standarder for dokumenter i administrasjon, handel og industri, del 6 standarder for mikroformer. Standardene ordnet numerisk innen hver gruppe. Bakerst register over standardene i numerisk orden.

Standard Norge : K 177 - Informasjon og dokumentasjon

Scope: Standardization of practices relating to libraries, documentation and information centres, publishing, archives, records management, museum documentation, indexing and abstracting services, and information science.

Komitéen er norsk referansegruppe for:

- ISO/TC 46 Information and documentation
- WG 2 Coding of country names and related entities
- WG 3 Conversion of written languages
- WG 4 Terminology of information and documentation

III DISKUSJONGRUPPER, POSTLISTER. - KONFERANSER, MØTER

N o r g e

Nasjonallibloteket (NB)

Diskusjonslister for biblioteksektoren

På verdensveven (WWW):

http://www.nb.no/fag/kompetansesenter/kunnskapsorganisering/diskusjonslister_fo_r_biblioteksektoren Inneholder:

Biblioteknorge@nb.no - For generell diskusjon om bibliotekspørsmål.

Referanse@nb.no - For referansespørsmål.

Ledigstilling@nb.no - For stillingsannonser.

Katalogforum@nb.no – Åpent forum for katalogiseringsspørsmål

Arkivet er tilgjengelig via Internett: <http://www.nb.no/cgi-bin/wa?INDEX>

U.S.A

DIG_REFListserv. DIG_REF er en viktig diskusjonsliste for digitalt referansearbeid.

Informasjon på WWW med oppskrift for påmelding:

<http://www.webjunction.org/do/DisplayContent?id=11740>

REGISTER

Registret omfatter alle anvendte ordningsord i bibliografien. Dessuten medtas titler som ikke er ordningsord. Det henvises til de enkelte publikasjonene ved hjelp av sidetall.

Advances in librarianship	6
Annual review of information science and technology	6
Concise dictionary of library and information science	11
Diodato, Virgil	12
Dictionarium bibliothecarii practicum	12
Dictionary of bibliometrics	12
Dictionary of librarianship	13
DIG_REFListserv	18
Diskusjonslister for biblioteksektoren	18
Documentation and information	17
Encyclopedia of library and information science	9
Encyclopedia of library history	10
The European Library	13
Fang, Josephine Riss	13
Harrod's librarians' glossary	10
Hjørland, Birger	11
Indeks IoD	6
Informasjonsordbogen	11
Informasjonsvidenskabelige grundbegreber	11
Institusjonsguiden	16
International encyclopedia of information and library science	10
Keenan, Stella	11
Library & information science : citation guides for electronic documents	7
Library & information science : organizations and companies	13
Library & information science : web accessible national and major libraries of the world	13
Library & information science abstracts (LISA)	8
Library information science & technology abstracts (LISTA)	8
Library literature & information science	7
National libraries of the world : an address list	14
Nordisk BDI indeks	7
Nordisk leksikon for bogvæsen	10
Norsk bibliotekarmatrikkel	17
Norsk samkatalog : adresseliste for samarbeidende bibliotek	16
Norske vitenskapelige og faglige biblioteker	16
NOSP ... : adresseliste til nordiske bibliotek	16
ODLIS Online Dictionary for Library and Information Science	12
Pascal	8
Reitz, Joan M.	12
Resources in education (RIE)	9
Samstat	13
Sauppe, Eberhard	13
Statistikk for bibliotek	13

Terminology of documentation	12	
Utkast til fagterminologi for bibliotek og dokumentasjon	12	
Vocabularium bibliothecarii Nordicum	13	
Wersig, Gernot	12	
World guide to libraries	14	
World guide to library, archive, and information science associations		13
World guide to library, archive, and information science educations		14
World guide to special libraries	15	